

IZVEŠTAJ O PRAĆENJU POLITIKE

**Etnička
zastupljenost u
preduniverzitets
kom obrazovanju**

Opština Prizren

Autor: Albanota Hyseni

Recenzija: KYC Kosova

Dizajn: Sh.P.K. "SUKI"

"Social Urban Innovation Kosova"

Autorska prava © 2025. Kosovar Youth Council (KYC).

Sva prava zadržana. Ovaj dokument je vlasništvo KYC-a, stoga je svako kopiranje, korišćenje materijala u celini ili delimično bez navođenja izvora ili bez prethodne dozvole KYC-a zabranjeno.

Etnička zastupljenost u preduniverzitetskom obrazovanju

Opština Prizren - primer slučaja

Ovaj izveštaj je izrađen uz finansijsku podršku Programa UINCEF Kosovo, IOM Kosovo i Fonda za izgradnju mira, kao proizvod inicijative koju su sprovedli KYC Kosovo i Studentski savet Obilića.

Stavovi izraženi u ovom dokumentu ne odražavaju nužno stavove autora/recenzenata, KYC-a ili donatora.

Uvod

Etnički reprezentacija u škole je jedan temeljni element za stvaranje jedan inkluzivno i jednak obrazovno okruženje. U općini Prizren, gdje koegzistiraju raznolike zajednice poput Albanaca, Turaka, Roma i drugih, osiguranje jednakog pristupa obrazovanju ključno je za izgradnju integriranog i skladnog društva.

Ovo izvješće o praćenju ima za cilj analizirati trenutno stanje etničke zastupljenosti u školama u Prizrenu, procjenjujući jesu li postojeće politike jasne i kako se provode u praksi. Osim toga, izvješće htjeti identificirati postojeći izazovi i praznine i ponuda beton preporuke za poboljšanje etnička zastupljenost i jačanje međuetnički suradnja u to/to/to općinski obrazovanje sustav.

Rezultati ovog praćenja bit će važan resurs za škole, Općinsku upravu za Obrazovno okruženje, kreatori politika i organizacije civilnog društva, pomažući u poduzimanju učinkovitijih mjera za osiguranje pravednog, uključivog i skladnog obrazovnog okruženja za sve zajednice.

Analizë e ligjeve dhe politikave ekzistuese

Zakon br. 03/L-047 o zaštiti i promicanju prava zajednica u kontekstu Etnički Reprezentacija u Obrazovanje – Ovaj zakon je ključni instrument za zaštitu i promicanje prava iz zajednice u Kosovo, uključujući u to/to/to polje iz obrazovanje. The pravni okvirna jamstva obrazovni prava za ne-većinski zajednice kroz nekoliko ključ odredbe. Članak 8.1 osigurava pravo na obrazovanje na materinjem jeziku za članove zajednice, čak i ako je taj jezik je Ne službenik. Ako tamo su Ne dovoljan sati u to/to/to zajednica jezik, Članak 8.2 propisuje alternative takav kao subvencionirano prijevoz ili udaljenost školovanje. Članak 8,8 zahtijeva da učitelji budu obučeni za jezike zajednica kako bi se osigurala kvaliteta obrazovanja. Zastupanje iz zajednice u škola upravljanje je regulirano po Članak 8,9, koji propisuje da školski čelnici i učitelji moraju odražavati etnički sastav zajednice i priznavati njegov kulturni identitet. Prema do Članak 8.10, studenti WHO prisustvuje sati u jedan Neslužbeni jezik mora naučiti barem jedan od službenih jezika Kosova. Za promicanje tolerancije i raznolikosti, Članak 8.12 zahtjevi uključenje iz to/to/to kultura i povijest iz zajednice u to/to/to škola nastavni plan i program.

Pravo Ne. 02/L-37 na to/to/to Koristiti iz Jezici u Obrazovanje – Ovaj zakon jamstva građani to/to/to pravo obrazovati se na svom odabranom službenom jeziku i ima za cilj osigurati jednak pristup obrazovanju za zajednice koje govore različitim jezicima. Prema člancima 19.2 i 19.3, svaka osoba ima pravo odabrati željeni jezik nastave i upisati svoje dijete u školu koja nudi taj jezik kao jezik nastave. U slučajevima kada nijedna škola ne nudi obrazovanje na jeziku zajednice, članak 19.4 propisuje da Ministarstvo obrazovanja mora poduzeti mjere kako bi osiguralo odgovarajuće obrazovanje, uključujući subvencionirani prijevoz, učenje na daljinu ili otvaranje novi sati. Ovaj zakon ima za cilj zaštititi i promovirati jezičnu raznolikost u obrazovnom sustavu Kosova.

Lokalno Akcijski Plan za to/to/to Uključenje iz Rum, Aškali i Egipćanin Zajednice u Općina iz Prizren (2019. – 2023.) – Ovaj plan adrese to/to/to glavni izazovi u obrazovanje za ove zajednice. Navodi se nisko sudjelovanje u predškolskom obrazovanju, s upisanih samo 65 djece, te se ističe potreba za podizanjem svijesti i logističkom podrškom. U osnovnom obrazovanju, Upisano je 950 učenika, dok je 280 učenika upisano u srednje obrazovanje, s visokom stopom napuštanja školovanja, posebno među djevojkama zbog ranih brakova i ekonomskih čimbenika. Plan također ističe važnost Centara za učenje, gdje 247 djece prima akademsku pomoć, kao i izazove u visokom obrazovanju, gdje je samo 40 studenata diplomiralo na sveučilištu. Dokument naglašava potrebu za financijskom potporom, boljim pristupom obrazovanju i posebnim politikama za smanjenje napuštanja škole i poboljšanje akademskog uspjeha tih zajednica.

Analiza etničke zastupljenosti učenika i nastavnika u općini iz Prizren

Analiziramo promjene između školskih godina 2022. i 2023. i 2023.–2024. u vezi s zastupljenošću učenika i nastavnika po etničkoj pripadnosti u općini Prizren. Usporedba se temelji na službenim podacima objavljenim za svaku godinu i ima za cilj istaknuti ključne trendove, numeričke promjene i njihov utjecaj na obrazovni sustav općine.

U to/to/to 2022. – 2023. škola godina, to/to/to ukupno broj iz studenti na to/to/to gornji sekundarni razina bio je 5.825, dok je u 2023. – 2024. ovaj broj pao do 5.643. Ovaj predstavlja jedan smanjenje iz 182 studenti.

Studenti u srednje škole i profesionalno škole:

Strukovne škole: Broj učenika smanjio se s 3730 u razdoblju 2022. – 2023. na 3.643 u razdoblju 2023. – 2024. godini, što predstavlja smanjenje od 87 učenika.

Gimnazije: The broj iz studenti pao iz 2.095 do 2.000, jedan smanjenje iz 95 studenti.

Ovi podaci pokazati da to/to/to pad u upis je više izraženo u srednje škole, prijedlog da više učenika može biti ulaz to/to/to raditi tržište nakon završetak primarni škola ili sukob ekonomski i socijalne poteškoće koje ih sprječavaju u nastavku obrazovanja.

Reprezentacija iz studenti po etnička pripadnost:

Što se tiče etničke pripadnosti učenika u višem srednjoškolskom obrazovanju, uočeno je nekoliko promjena između dvije godine:

- **Albanski studenti:** Broj albanskih studenata smanjio se s 5056 u akademskoj godini 2022. – 2023. na 4.858 u razdoblju 2023. – 2024. godini, što je smanjenje od 198 učenika.
- **Turski studenti:** Broj studenata u ovoj zajednici povećao se s 298 na 345, što je povećanje od 47 studenti.
- **Bošnjak studenti:** Njihov broj smanjeno iz 440 do 430, jedan pad iz 10 studenti.
- **Gorani studenti:** Uvećano malo iz 1 do 4 studenti, jedan simboličan ali značajan promijeniti za ovaj mali zajednica.
- **Aškali studenti:** U razdoblju 2022.–2023. Bilo je 7 aškalijskih učenika, dok su podaci za razdoblje 2023.–2024. ne prikazuju ništa iz ove zajednice, što ukazuje na smanjenje njihove uključenosti.

- **Romi studenti:** U razdoblju 2022.–2023. U 2018. godini bilo je 23 romska učenika, dok je u razdoblju 2023.–2024. U 2018. godini nije bilo registriranih romskih učenika – pad koji ukazuje na potrebu za inkluzivnijim mjerama.
- **Egipatski studenti:** U akademskoj godini 2022.–2023. U 2018. godini nije bilo egipatskih učenika upisanih u više srednjoškolsko obrazovanje, dok u 2023. – 2024. tamo je 1 student iz ovaj zajednica.

Učitelji po etnička pripadnost:

Ukupan broj učitelja u općini Prizren doživio je blagi pad, s 2.286 u razdoblju 2022.–2023. godine do 2.277 u 2023. – 2024. (9 manje učitelji u ukupno). The promjene po etnički pripadnost su kao slijedi:

- **Albanski učitelji:** Njihov broj se smanjio s 1901 na 1855, što je 46 albanskih učitelja manje.
- **turski učitelji:** Ovaj zajednica pila jedan povećati iz 110 do 126 učitelji, jedan penjati se iz 16 učitelji.
- **Bošnjak učitelji:** Broj se povećao s 265 na 345, što je značajan porast od 80 učitelja, što ukazuje na poboljšanu zastupljenost ove zajednice u nastavnom osoblju.
- **Gorani učitelji:** Ostao to/to/to isto u oboje godine, s 3 učitelji svaki godina.
- **Aškalijski i romski učitelji:** U razdoblju 2022.–2023. Iz ovih zajednica bilo je zajedno 7 učitelja, dok je u razdoblju 2023.–2024. nijedan nije zabilježen, što ukazuje na nedovoljnu zastupljenost tih etničkih zajednica. grupe.
- **hrvatski učitelji:** U 2022. – 2023. tamo bili 2 hrvatski učitelji, dok u 2023. – 2024. tamo su nijedan.

Prepoznavanje izazova u etničkoj zastupljenosti u obrazovanju u to/to/to Općina iz Prizren

Na temelju analize podataka o etničkoj zastupljenosti učenika i nastavnika u višem srednjem obrazovanju u općini Prizren, utvrđeno je nekoliko nedostataka i ključnih izazova koji utječu na provedbu . iz pravila za etnički raznolikost i uključenje u obrazovanje. The glavni problemi su:

Nedostatak iz reprezentacija iz neki zajednice u obrazovanje – Podaci pokazuju značajan pad zastupljenosti zajednica Roma, Aškalija i Egipćana, kako među učenicima tako i među nastavnicima. Posebno, odsutnost učenika Roma i Aškalija u višem srednjoškolskom obrazovanju ukazuje na to da strategije za njihovo zadržavanje u školi ne funkcioniraju kako je predviđeno.

Neslaganje između politika ciljevi i stvarnost na to/to/to tlo – Iako sredstva i programi postoji za podršku obrazovanju marginaliziranih zajednica, broj učenika koji od toga stvarno imaju koristi od stipendija ili druge financijske potpore je nizak.

Nedostatak iz praćenje i izvještavanje mehanizmi – Tamo je Ne dovršeno podaci dostupno iz to/to/to Općinski Uprava iz Obrazovanje na to/to/to akademski performanse iz studenti iz manjinske zajednice. Ovaj nedostatak iz informacija stvaran da teško do procijeniti to/to/to napredak iz obrazovanje politike i razviti nove strategije za poboljšanje situacije.

Učenje Centri (kvantni mehanizam) kao jedan alat za uključenje – U Prizrenu tamo su 11 Centri za učenje tko pomaže Romska, aškalska i egipćanska djeca s dodatnom nastavom. Međutim, ovi centri su podržani prvenstveno po nevladin organizacije, ukazuje ograničen institucionalni podrška.

Uključenje iz učitelji iz manjina zajednice – Učitelji su ključ faktor u promocija raznolikost i stvaranje jedan inkluzivno okoliš. Međutim, to/to/to odsutnost iz Romi i Aškali učitelji u školskom sustavu u školskoj godini 2023.–2024. godine, kao i nedostatak hrvatskih učitelja, pokazuje da tamo je Ne učinkovit strategija do poticati to/to/to reprezentacija iz mali zajednice u školi osoblje.

Nedostatak iz međukulturalni aktivnosti – Većini škola nedostaju aktivnosti koje promiču kulturu i povijest manjinskih zajednica, što dovodi do toga da se učenici iz tih zajednica osjećaju isključeno ili nemaju prostora za izražavanje svog identiteta.

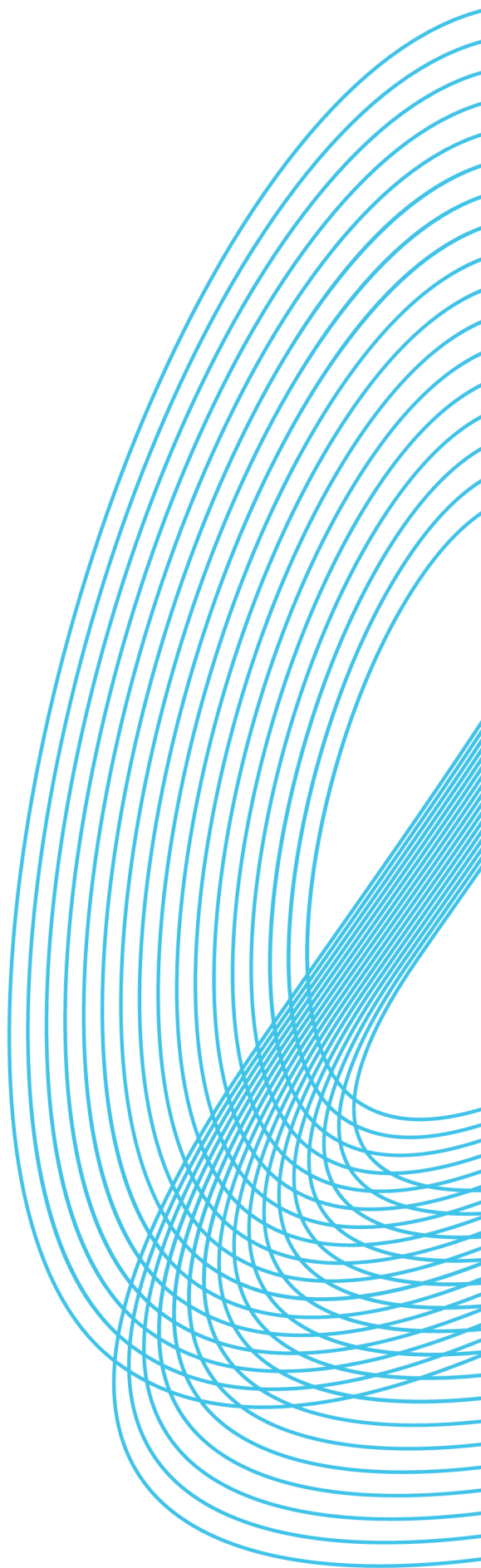
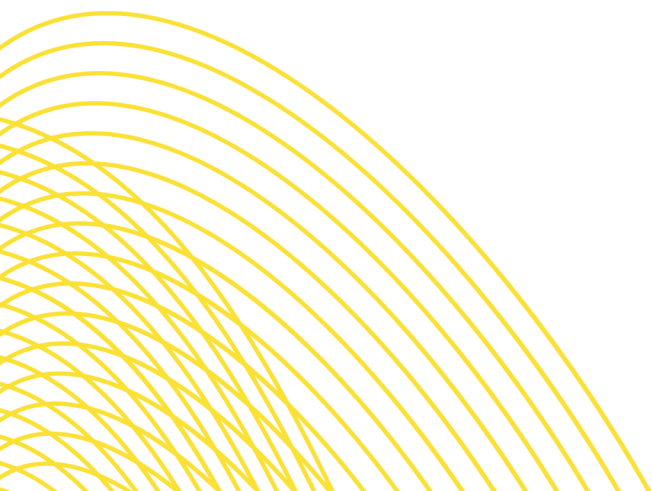
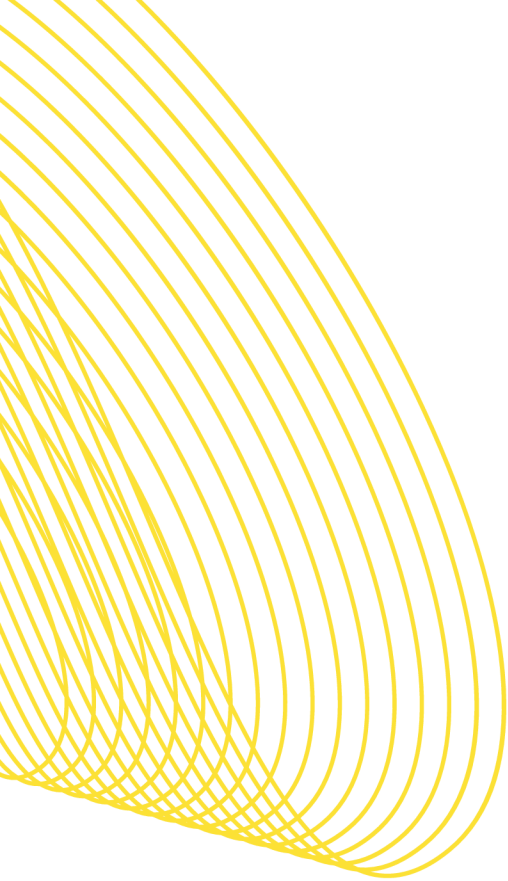
Ekonomski poteškoće – A veliki proporcija iz obitelji iz to/to/to Rum, Aškali, i Egipćanin zajednice lice težak ekonomski poteškoće, koji utječe njihov dječji škola prisutnost. Nedostatak iz dovoljan financijski podrška za studenti iz ovi zajednice povećava to/to/to rizik iz napuštanje škole, posebno među djevojke, WHO predstavljaju 80% iz oni WHO učini to Ne nastaviti do gimnazija obrazovanje.

Diskriminacija i stigmatizacija – Neki studenti iz manjinske zajednice se mogu suočiti predrasude od svojih vršnjaka ili čak od školskog osoblja, što može negativno utjecati na njihovu motivaciju i uspjeh u školi.

Nedostatak iz prilagođen nastava materijali za manjina zajednice – U mnogi slučajevi, to/to/to nastavni plan i program da li Ne odražavati to/to/to povijest i kultura iz to/to/to razni etnički zajednice, uzročnost oni studenti osjećati se nezastupljenima u obrazovnom sustavu.

Preporuke

- **Poboljšanje iz praćenje i izvještavanje mehanizmi** – Trebao bi postojati redoviti sustav za prikupljanje podataka uspostavljen do trag to/to/to prisutnost i akademski uspjeh iz studenti iz manjinske zajednice, s ciljem procjene utjecaja obrazovnih politika.
- **Povećati to/to/to broj iz stipendije za studenti iz marginalizirani zajednice** – Stipendije trebao biti više brojne i lako pristupačan do Rum, Aškali i Egipćanin studenti, u naručiti kako bi se spriječilo napuštanje škole i osigurale jednake mogućnosti u obrazovanju.
- **Uključite se. više učitelji iz manjina zajednice** – A politika trebao biti formuliran do poticati to/to/to zaposlenost iz učitelji iz mali etnički zajednice, osiguranje fer reprezentacija i jedan bolje učenje okoliš.
- **Razviti međukulturalni aktivnosti u škole** – Organiziraj festivali, obrazovni programi, i razred lekcije da promovirati to/to/to kultura iz drugačiji zajednice, koji može pomoć čuvar bolje integracija i poštovanje kulturne raznolikosti.
- **Ponuda sati u zajednica jezici i povećati to/to/to broj iz kvalificiran učitelji** – The broj iz sati pružanje upute u zajednica jezici trebao biti povećano, i da mora biti osiguran da učitelji su kvalificiran do podučavati u oni jezici.
- **Integrirati povijest i kultura zajednice u nastavnom planu i programu** – Razviti moduli na to/to/to povijest i kultura iz razni zajednice do pomoć studenti razumjeti i poštovanje raznolikost.
- **Stvoriti posebne programe za učitelje iz malih etničkih zajednica** – Definirati fleksibilan kriteriji za otvaranje nastave na jezicima zajednice i dodjeljivanje stipendija studentima koji žele postati učitelji na jeziku svoje zajednice.
- **Pružite podrška i trening za učitelji na kulturni raznolikost i uključenje** – Organiziraj trening za odgajatelji na to/to/to važnost iz kulturni raznolikost i uključenost, osiguranje da sve etničke skupine imaju jednake mogućnosti u obrazovanju.
- **Povećati praćenje po institucije** – Nadzor po to/to/to odgovoran institucije trebao biti ojačan do osigurati da sve zajednice imati jednak mogućnosti i da obrazovni politike se provode pravedno i učinkovito.

Priština, 2025